

VÄLKOMMEN TILL 2025 ÅRS KULTURARVSSEMINARIUM

FRAMTIDENS BYGGNADER ÄR REDAN HÄR!

4/11

Forum i
Oskarshamn

Illustration: Atrio Arkitekter Västervik AB

Årets kulturarvsseminarium i Oskarshamn handlar om fastighetsförvaltning idag och i framtiden. Hur kan byggnadsvård, hållbar renovering och människors engagemang bidra till god hushållning med resurser, en bra fastighetsförvaltning och attraktiva livsmiljöer?

Tid: Tisdagen 4 november 2025

Plats: Forum, Oskarshamn

Pris: 100 kr tas ut i anmälningsavgift. Plats kan överlåtas till kollega, vän etc.

Målgrupp: Fastighetsägare, fastighetsförvaltare och byggnadsvårdsintresserade.

Anmälan:

[www.kalmarlansmuseum.se/
eventang/kas](http://www.kalmarlansmuseum.se/eventang/kas)

OBS! Begränsat antal platser.
Anmälan senast 24 oktober.

Frågor: reception@kalmarlansmuseum.se
0480-45 13 00

Varmt välkommen!

Örjan Molander,
Länsmuseichef
Kalmar läns museum

Liselotte Jumme,
Länsantikvarie
Länsstyrelsen Kalmar län
(tillträder tjänsten 1 okt)

Seminarier är en del av firandet av "Byggnadsvårdsåret 50 år" som uppmärksammar att det är 50 år sedan det internationella byggnadsvårdsåret 1975.

Länsstyrelsen
Kalmar län

PROGRAM

2025 ÅRS
KULTURARVSSEMINARIUM

08.15–09.00 Registrering samt kaffe och smörgås

09.00–09.15 Museichef Örjan Molander och länsantikvarie Liselotte Jumme hälsar välkomna

09.15–10.00 Cirkulär fastighetsförvaltning och hållbar renovering

Fyrstegsprincipen kan vägleda bygg- och fastighetsbranschen att gå i rätt riktning för ökad resurshushållning och minskade klimatavtryck. Första steget är att se över sina behov av byggda ytor och fundera på om man kan dela ytor mellan olika verksamheter och individer. Nästa steg är att försöka förlänga livslängden på det som redan är byggt. Forskning visar att varsam renovering och att konvertera befintliga byggnader till ny användning kan minska vår klimatpåverkan och resursanvändning avsevärt. I sista hand bygger man nytt och då med stora inslag av flexibilitet, demonterbarhet och med återbrukat material och produkter. Föreläsningen genomförs digitalt.

Kristina Mjörnell är forskare och föreläsare inom cirkulär fastighetsförvaltning och hållbar renovering, adjungerad vid Lunds universitet inom byggnadsfysik, tidigare marknadschef vid Sveriges forskningsinstitut RISE.

10.00–10.20 Paus

10.20–11.05 Renoveringsraseriet – föreningen som drivs av att skapa attraktiva och hållbara livsmiljöer

Renoveringsraseriet är en ideell förening som uppmärksammar varför så många slänger tidstypiska byggnadsdetaljer och ersätter dem med aluminium och plast. Bygg- och fastighetsbranschen står för 22 procent av koldioxidutsläppen. Ska byggnadsarvet räddas och klimatmål nås behöver vi alla varmt vårda vårt byggnadsarv. Föreningen arbetar kommunikativt genom att lyfta problematiken i sociala medier, i debatttexter, i poddar och genom att engagera en större allmänhet.

Alfred Skogberg är ordförande för den ideella föreningen Renoveringsraseriet, journalist, författare och debattör.

11.05–11.35 Hembygdsrörelse och stadsfrågor i Kalmar och Västervik

Kalmar stads hembygdsförening och Tjustbygdens kulturhistoriska förening drivs av sitt stora engagemang för lokalt kulturarv, att sprida kunskap, men också att påverka i stadsbyggnadsfrågor. Genom den sk Århuskonventionen ges hembygdsföreningar överklaganderätt vid t ex rivningslov, bygglov och detaljplaner, något som båda föreningarna använt sig av i "sina" städer. Peter och Olof ger exempel på aktiviteter som kan väcka intresse och sprida kunskap om stadens kulturarv samt berättar om överklagande av kommunala plan- och bygglovsbeslut i kulturhistoriskt känsliga miljöer.

Peter Engström, Kalmar stads hembygdsförening, är arkitekt och stadsplanerare med lång erfarenhet inom stadsbyggnadssektorn från översiktsplaner till enskilda byggfrågor. Olof Nimhed, Tjustbygdens kulturhistoriska förening, är även Stiftelsen Västerviks Museums cheftjänsteman.

Länsstyrelsen
Kalmar län

Seminariet är en del av firandet av "Byggnadsvårdsåret 50 år" som uppmärksammar att det är 50 år sedan det internationella byggnadsvårdsåret 1975.

11.35–12.00 Varför en utbildning i byggnadsvård?

Anrika Capellagården har de senaste åren satsat på en utbildning inom byggnadsvård där teori och praktik blandas. Varför satsar skolan på detta område, hur väljer man innehåll och hur ser eleverna på framtiden för arbete inom byggnadsvårdsområdet?

Olof Svensson, Victoria Brännström och elever från Capellagården.

12.00–13.00 Lunch

13.00–13.30 Varsam energieffektivisering

Fastighetsägare vill spara energi för såväl egna plånboken som för klimatets skull. Men hur genomför man energibesparande åtgärder som är varsamma och kloka och där hänsyn tas till byggnadens karaktär, arkitektur och kulturhistoriska värden?

Daniel Hägerby är Energi- och klimatrådgivare och jobbar för flera kommuner i Småland. Ellen Ronsten är byggnadsantikvarie på Kalmar läns museum med särskilt intresse för varsam energieffektivisering.

13.30–14.15 Återbruk i praktiken del 1

Byggnadsvård på hembygdsgrd

Susann Johannisson, bebyggelseantikvarie på Kalmar läns museum, berättar om utbildningsinsatsen som bidrar till ökad kunskap.

Underhåll, återbruk och samvaro i hembygdsföreningens regi

Börje Andersson och Kjell Persson, ordförande respektive samordnare i Böda hembygdsförening, berättar om "Tisdagsgubbarnas" verksamhet.

14.15–14.45 Eftermiddagsfika

14.45–15.30 Återbruk i praktiken del 2

Att äga och förvalta kulturfastigheter – från affärstillfälle till långsiktig styrka

De första kulturfastigheterna i Glebes bestånd kom snarare in av en slump än genom en uttalad strategi. Men genom att renovera och utveckla äldre byggnader till nya ändamål har företaget med tiden blivit förknippat med god byggnadsvård, med flera prisbelönta projekt i Kalmar. Carl-Johan Glebe berättar hur ett familjeföretags långsiktighet, tålamod och entreprenörskap gjort det möjligt att ta sig an utmaningar som gamla skolor, sjukhus och brandstationer med mera – och förvandla dem till attraktiva boendemiljöer som människor faktiskt vill bo i.

Länsstyrelsen som del i utveckling av kulturvärden

Länsstyrelsen har en viktig roll i utvecklingen av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Antikvarierna Rasmus Sjö Dahl och Katarina Sundberg ger goda exempel på där det befintliga byggda kulturarvet bidragit till att skapa nya attraktiva livsmiljöer.

15.20–15.25 Bensträckare på plats

15.30–16.00 Vad är miljonprogrammets småhus värda?

Det har visat sig att miljonprogrammets småhus och radhus ofta tillverkades vid husfabrikerna i Småland. Hulfsfredshus, Fogelforshus, Myresjöhus och Boro-Hus är alla exempel på tillverkare. Kulmen nåddes i mitten av 1970-talet. Nu har det gått 50 år och vi går mot en framtid då vi vet att det kommer att byggas mindre nytt. En stor generation hus från denna tid ska "uppdateras" och bli en del av framtiden. Hur kan vi tänka kring att ta hand om kulturarv av detta slag i en framtid?

Richard Edlund är bebyggelseantikvarie på Kalmar läns museum med särskilt intresse för hus i byggsats, kataloghus.

16.00–16.15 Örjan Molander, Liselotte Jumme och Peter Danielsson, Kalmar läns hembygdsförbund, reflekterar över dagen